

सुन्तलाजात फलफूलमा ग्रीनीङ्ग रोग नियन्त्रण सम्बन्धमा कृषकवर्गहरुमा अनुरोध

आदरणीय कृषक दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु,

नेपालमा मध्यपहाड देखि तराईका जिल्लाहरुमा लगाइने सुन्तला, मुन्तला, जुनार, कागती, भोगटे, बिमिरो, चाक्सी, ज्यामिर लगायतका सुन्तलाजात फलफूलहरुमा विगत केही दशक देखि ग्रीनीङ्ग रोग प्रकोपको रुपमा देखा परिरहेको छ । नेपालमा मात्र नभई विश्वका अन्य मुलुकहरुमा समेत यस रोगले सुन्तलाजात फलफूलमा ठुलो क्षति पुऱ्याएको देखिन्छ । नेपालमा यो रोग *क्यान्डीड्याटस लेब्रीब्याक्टर एसियाटिकस* नामक जीवाणुको संक्रमणका कारण लाग्दछ । सुन्तलाजात फलफूल बगैँचाका हास हुने विभिन्न कारण मध्य यो रोगको प्रकोप एक हो । नेपालमा विगत केही वर्ष देखि निरन्तर रुपमा सुन्तलाजात फलफूलको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा हास भई रहेको र व्यवसायिक बगैँचाहरु मासिदै गएको अवस्था रहेको छ । व्यवस्थापनका विधिहरुबाट यो रोग लाग्न नदिन र लागी हाले पनि क्षति कम गर्न मद्दत गर्ने भए पनि यो रोग लागेको बिरुवाहरुको पूर्ण उपचार वा निदान हालसम्म सम्भव भएको छैन । यसर्थ कृषक दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुले निम्नानुसारका सुझावहरुलाई मनन गरी तदनुरूपका क्रियाकलापहरु मार्फत यस रोगको व्यवस्थापनमा सघाउ पुऱ्याउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

सुझावहरु:

- नेपाल सरकार, कृषि, भुमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुबाट तोकिएको श्रोत केन्द्रहरुबाट मात्रै बिरुवा खरिद गरि लगाउने ।
- सामुन्द्रिक सतह भन्दा १ हजार मिटर भन्दा तल पर्ने स्थानहरुमा सुन्तलाजात फलफूलका बिरुवा तयार गर्ने नर्सरीहरु स्थापना नगर्ने र त्यस्ता नर्सरीहरुबाट उत्पादित बिरुवा खरिद गरि नलगाउने ।
- सुन्तलाजात फलफूलका बिरुवा लगाउदा प्राविधिकहरुसंग सर-सल्लाह गरे पछि मात्र लगाउने ।
- नर्सरी धनीहरुले बडउड (कलमकाठी) प्रमाणीकरण पद्धतीबाट बिरुवा उत्पादन गर्न शुरु गर्ने । यसका लागी आवश्यक पर्ने प्राविधिक तथा आर्थिक सहायताका लागि कृषि, भुमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गतका पायक पर्ने कार्यालयहरुमा सम्पर्क गर्ने ।
- नर्सरी धनीहरुले आफ्नो बगैँचामा भएका माउबोटको समय समयमा स्वस्थता परीक्षण गरी स्वस्थ भएको प्रमाणीत भए पश्चात मात्र बिरुवा उत्पादनमा प्रयोग गर्ने ।
- कृषकहरुले बिरुवा लगाउँदा उपलब्ध भएसम्म बडउड प्रमाणीकरण पद्धती अपनाई जालीघरमा उत्पादित स्वस्थ बिरुवा खरिद गरि लगाउने ।
- संकास्पद र रोग संक्रमित बिरुवाहरु नलगाउने र एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा नलैजाने ।
- रोगग्रस्त बिरुवा र बगैँचामा प्राविधिकहरुको सर-सल्लाह लिई रोगी बिरुवाहरु काटेर नष्ट गर्ने ।

यस सम्बन्धमा थप जानकारीका लागी कृषकहरुले आफूलाई पायक पर्ने गाउँपालिका, नगरपालिका, उप-महानगरपालिका तथा महानगरपालिकामा रहेका कृषि प्राविधिकहरु तथा कृषि, भुमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुमा सम्पर्क गर्न सक्नुहुनेछ ।

नेपाल सरकार

कृषि, भुमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि विभाग

फलफूल विकास निर्देशनालय

राष्ट्रिय सुन्तलाजात बाली विकास कार्यक्रम

फोन: 01-4330870, 4336609; ईमेल: ncdp.gov.np@gmail.com, info@ncdp.gov.np

वेबसाईट: www.ncdp.gov.np